
Document de ședință

B9-0528/2023

12.12.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la tentativa de lovitură de stat din Guatemala
(2023/3031(RSP))

Miguel Urbán Crespo, Idoia Villanueva Ruiz
în numele Grupului The Left

B9-0528/2023

**Rezoluția Parlamentului European referitoare la tentativa de lovitură de stat din Guatemala
(2023/3031(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Guatemala, în special rezoluția din 14 septembrie 2023 referitoare la Guatemala: situația de după alegeri, statul de drept și independența sistemului judiciar¹, rezoluția din 14 martie 2019 referitoare la situația drepturilor omului în Guatemala² și rezoluția din 7 aprilie 2022 referitoare la situația statului de drept și a drepturilor omului în Republica Guatemala³,
  - având în vedere Declarația universală a drepturilor omului a ONU din 1948, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale și Pactul cu privire la drepturile civile și politice din 1966, precum și Declarația ONU privind apărătorii drepturilor omului din 1998,
  - având în vedere declarațiile Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate din 8 decembrie 2023 și din 21 și 28 august 2023 privind alegerile prezidențiale din Guatemala,
  - având în vedere raportul final al misiunii UE de observare a alegerilor din 13 noiembrie 2023,
  - având în vedere declarația înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului din 9 decembrie 2023, în care acesta deplânge încercările persistente de subminare a rezultatelor alegerilor, și cea din 27 iulie 2023, în care își exprimă profunda îngrijorare cu privire la încercările de subminare a procesului electoral din Guatemala,
  - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât, la 28 august 2023, Tribunalul electoral suprem din Guatemala a anunțat rezultatele oficiale ale unor alegeri pașnice și bine organizate și a declarat victoria clară a lui Bernardo Arévalo și a lui Karin Herrera din partea partidului *Movimiento Semilla*, aleși în funcția de președinte și vicepreședintă ai Guatemalei;
- B. întrucât, la 8 decembrie, José Rafael Curruchiche, procurorul special împotriva impunității, a declarat că alegerile ar trebui declarate „nule și neavenite” din cauza unor anomalii pe listele electorale; întrucât acuzațiile procurorului l-au vizat, de asemenea, pe Bernardo Arévalo pentru presupuse cazuri de spălare de bani, printre alte infracțiuni; întrucât președintele Tribunalului electoral suprem a anunțat că rezultatele au fost „validate, oficiale și nemodificabile”;
- C. întrucât atât candidatul ales Bernardo Arévalo, cât și diferite instituții internaționale au

---

¹ Texte adoptate, P9_TA(2023)0322.

² JO C 23, 21.1.2021, p. 92.

³ JO C 434, 15.11.2022, p. 71.

avertizat cu privire la lovitura de stat în curs;

- D. întrucât această tentativă nu este primul efort depus de Parchetul general, de unii judecători și de Congresul guatemalez pentru a anula rezultatele electorale, în pofida faptului că legea nu îi permite procurorului general să intervină în rezultatul alegerilor; întrucât Volker Türk, înaltul comisar al ONU pentru drepturile omului, a acuzat Parchetul general din Guatemala că încearcă să submineze alegerile și a declarat că acțiunile judiciare și politice ale autorităților din Guatemala subminează de mult timp statul de drept și democrația;
- E. întrucât, la 2 noiembrie, înregistrarea legală a partidului *Movimiento Semilla* a fost suspendată din nou de Tribunalul electoral suprem; întrucât aceasta înseamnă, printre altele, că *Movimiento Semilla* nu va putea forma un grup politic sau fi reprezentat în comisiile Congresului; întrucât, din iulie 2023, *Movimiento Semilla* și membrii săi au fost supuși unor persecuții politice și instituționale și unui război juridic, precum și arestărilor arbitrare și amenințărilor cu moartea; întrucât misiunea UE de observare a alegerilor din Guatemala a descris acest caz ca element al unui tipar de „persecuție judiciară”, „hărțuire” și „intimidare” împotriva partidului *Movimiento Semilla*;
- F. întrucât, încă de la început, alegerile au fost marcate de atacuri împotriva dreptului de vot și de eforturi de creare a unor condiții inegale de desfășurare a alegerilor; întrucât autoritățile electorale au exclus anterior, prin decizii motivate politic, candidații la președinție ai opoziției Thelma Cabrera, Roberto Arzú și Carlos Pineda; întrucât Parchetul general a lansat o anchetă penală arbitrară cu privire la candidatul Edmond Mulet;
- G. întrucât, în septembrie, Parchetul general a solicitat Curții Supreme și Congresului să revoce imunitatea juridică a magistraților din Tribunalul electoral, astfel încât aceștia să poată fi anchetați pentru presupuse „nereguli” la achiziționarea de software pentru transmiterea rezultatelor electorale; întrucât, la 7 noiembrie, Curtea Supremă a înaintat cazul Congresului; întrucât, la 30 noiembrie, majoritatea Congresului a votat în favoarea ridicării imunității celor patru magistrați; întrucât trei dintre aceștia au părăsit țara;
- H. întrucât, în noiembrie, Parchetul general a anunțat o anchetă privind o demonstrație în mare parte pașnică din 2022 de la Universitatea San Carlos; întrucât procurorii au solicitat mandate de arestare pentru 27 de activiști, studenți, cadre universitare, apărători ai drepturilor omului și membri ai *Semilla*; întrucât Parchetul general a solicitat, de asemenea, Curții Supreme să revoce imunitatea lui Arévalo și a lui Herrera, astfel încât aceștia să poată fi anchetați pentru o presupusă promovare a protestelor studențești prin postări pe platformele de comunicare socială;
- I. întrucât, în ultimii ani, apărătorii drepturilor omului, jurnaliștii independenți, procurorii, foștii membri ai Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala și judecătorii care anchetează și denunță corupția și încălcările drepturilor omului au fost urmăriți penal în Guatemala; întrucât peste 50 de apărători ai drepturilor omului, jurnaliști, avocați și judecători au fost obligați să părăsească Guatemala începând din 2019, din cauza unor acuzații penale injuste și a lipsei de garanții judiciare în procesele împotriva lor; întrucât José Rubén Zamora, jurnalist cunoscut pentru anchetele sale privind corupția din țară, a fost condamnat la șase ani de închisoare în iunie 2023;

întrucât Camera a doua de apel a anulat condamnarea în octombrie, dar Zamora rămâne în închisoare în așteptarea rejudecării;

- J. întrucât înaltul comisar al ONU pentru drepturile omului și raportorul special privind independența judecătorilor și a avocaților au constatat că multe dintre anchetele care vizează procurori și judecători încalcă independența sistemului judiciar și garanțiile procedurale și par a fi represalii pentru activitatea acestora de combatere a corupției;
- K. întrucât încercările de a ignora rezultatele alegerilor au provocat proteste masive la care au participat mișcări indigene, studențești și populare, dar nu numai; întrucât protestarii au solicitat respectarea rezultatelor alegerilor și demisia procurorului general Consuelo Porras și a procurorului special împotriva impunității, considerați a fi responsabili de lovitura de stat în curs,
1. condamnă cu fermitate lovitura de stat în curs și solicită să se pună capăt oricăror acțiuni judiciare și procedurale selective și arbitrare menite să anuleze rezultatul alegerilor;
  2. solicită partidelor politice, ramurilor guvernului și instituțiilor din Guatemala, inclusiv Curții Supreme de Justiție și Curții Constituționale, să respecte pe deplin separarea puterilor și voința poporului guatemalez clar exprimată în urne și să sprijine un transfer de putere pașnic și legal și intrarea în funcție a lui Bernardo Arévalo la 14 ianuarie 2024;
  3. respinge suspendarea statutului juridic al partidului *Movimiento Semilla* și invită autoritățile din Guatemala să înceteze imediat toate urmărirea penale arbitrare și ilegale împotriva membrilor acestuia;
  4. respinge incriminarea continuă a personalului din domeniul justiției, a foștilor funcționari ai Comisiei internaționale împotriva impunității în Guatemala, a apărătorilor drepturilor omului, a jurnaliștilor și a altor persoane implicate în apărarea drepturilor omului și în combaterea corupției și a impunității în Guatemala; îndeamnă autoritățile să se abțină de la orice încercare de incriminare, stigmatizare sau obstrucționare în alt fel a activității lor;
  5. solicită autorităților să elibereze imediat și necondiționat persoanele încarcerate pentru că și-au exercitat dreptul la libertatea de exprimare sau pentru că și-au apărat drepturile, cum ar fi Virginia Laparra și jurnalistul José Rubén Zamora; solicită abandonarea tuturor procedurilor penale nefondate împotriva lor;
  6. îndeamnă autoritățile din Guatemala să pună capăt tuturor actelor de incriminare împotriva tuturor celor care apără dreptul la libertatea academică și la autonomia universitară, să respingă toate procedurile penale nefondate împotriva persoanelor reținute pe nedrept în timpul demonstrațiilor pașnice de la Universitatea San Carlos și să retragă mandatele de arestare împotriva celor 21 de persoane care riscă încă să fie arestate;
  7. solicită să se ia măsuri pentru a garanta independența Parchetului general din Guatemala și a secției sale judiciare; denunță faptul că instrumentalizarea instituțiilor judiciare și de urmărire penală din Guatemala și atacurile împotriva celor care anchetează sau

urmăresc penal organizații criminale care au legături cu înalți funcționari de stat și proprietari de întreprinderi nu reprezintă fenomene noi; îndeamnă autoritățile să ia măsurile necesare pentru a-i proteja pe cei care lucrează la anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor și pentru a asigura întoarcerea în siguranță a persoanelor obligate să părăsească țara;

8. invită autoritățile să se asigure că sistemul judiciar nu va fi utilizat ca instrument de urmărire penală a societății civile și a comunităților și că toate cauzele beneficiază de un proces judiciar echitabil și transparent;
9. solicită respectarea dreptului la libertatea de exprimare, de întrunire și de asociere garantat de normele internaționale și de tratatele și convențiile ONU;
10. condamnă asasinarea apărătorilor drepturilor omului, a jurnaliștilor și a liderilor societății civile și ai comunităților, precum și atacurile împotriva lor și își exprimă îngrijorarea cu privire la situația specială a celor care apără dreptul la pământ și teritorii, deoarece aceștia se confruntă cu procese penale și atacuri constante la adresa drepturilor lor; subliniază că autoritățile din Guatemala trebuie să garanteze că apărătorii drepturilor omului sunt în măsură să își desfășoare activitatea și, în acest sens, îndeamnă autoritățile să elaboreze o politică publică pentru protecția apărătorilor drepturilor omului, să pună capăt impunității și să îi urmărească penal pe cei responsabili de atacuri împotriva lor;
11. este extrem de preocupat de deteriorarea continuă a statului de drept în Guatemala; reamintește că, potrivit Acordului de asociere dintre UE și țările din America Centrală, Guatemala trebuie să respecte și să consolideze principiile statului de drept, democrației și drepturilor omului; invită Comisia, având în vedere situația actuală, să suspende imediat aplicarea provizorie a pilonului comercial al Acordului de asociere dintre UE și America Centrală în ceea ce privește Guatemala;
12. denunță efectele negative ale activităților „multinaționalelor” cu sediul în UE din Guatemala, cum ar fi sărăcirea generală și încălcarea sistematică a drepturilor omului din cauza exploatarea resurselor umane și naturale ale acestei țări, și condamnă impunitatea de care beneficiază aceste întreprinderi în Guatemala; invită statele membre să se asigure că întreprinderile care intră sub incidența dreptului lor intern nu ignoră drepturile omului sau standardele sociale, de sănătate și de protecție a mediului care li se aplică atunci când își stabilesc sediul sau își desfășoară activitatea într-o țară din afara UE; solicită Comisiei și statelor membre să ia măsuri împotriva întreprinderilor cu sediul în UE care nu respectă aceste standarde sau nu oferă indemnizații suficiente victimelor încălcărilor drepturilor omului care țin direct sau indirect de responsabilitatea lor;
13. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Președintelui, Guvernului și Congresului Guatemalei, Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, Secretariatului pentru integrare economică central-americană și Adunării Parlamentare Euro-Latinoamericane.